

TORNAI JÓZSEF

Az addig-ameddig nótája

Életem értelme eddig is az volt,
mit puszognak föld alatti hangok,
mivel dörgetnek képek és félelmek,
mindig azt hittem, vége lesz, de nem lett;
a fejem mögötti kaparászásnak csöndes
félájulatok és bömbölések árnya repdes
körül addig-ameddig.

És mi az, ami végleges, ha nem
egy mű: szobor, vonósnégyes, vers?
De a tudósok már bajban vannak, hiszen
egyikük sem képes befejezettnek
tekinteni egy-egy új törvényt, elvet,
a szent könyvek tételeit pedig
hisszük, vagy sem addig-ameddig.

Nem tagadom el a szépségeket
és a jót, az ember ilyesmiket elkövetett,
de a csúfság éppúgy díszítheti arcát,
mint a főséges hegyek mintája
és a vízesések lebegése,
ahogy belekeveredik a vérbe,
ha csillog még addig-ameddig.

És elindulsz te is az úton,
ahogy én is meggyorsítom
léptem hosszabb vagy butább éveken-rémeken át,
hogy lássak-halljak balítéletet, csodát
az ablaküveg átlátszó köpenyén,
csak hát ami ebből nekem jut, mért nem enyém
legalább addig-ameddig?

Semmi véglegesre nem gondolok már,
csak arra, ami valahol ott kószál

a lelkeimmel együtt szenvedéssel,
vagy ahogy az öröm hátba késsel
hajnali percben, holnapi ködökben,
jól tudjuk ezt, ujjongva, meggyötörten
viselve mindezt addig-ameddig.

Miért, miért nem dobjuk le a terhet,
hiszen semmi sem lökdös többet,
ha csak nem a véletlen vagy a rosszindulat,
míg sejtem egész élet-bőröm alatt,
hogy nincs más vagy jobb részem,
se italom, se mákonyom, se reménységem,
az is csak addig-ameddig.

Én, az ember

Megettem egy kaktusztüske-misét,
egy körte magját,
egy jávorszarvast,
egy bivaly-dagonyát,
egy óriási oroszlánt.

Megettem egy szürkemarha-tülköt,
egy istálló-jászolt,
egy gyilkos bálnát,
egy függőhidat,
egy Amazonaszt.

Megettem a Csono Lungmát,
Tenocstílant,
egy mamutfogat,
egy tehervonatot,
egy felhőkarcolótűt.

Megettem egy világítótornyot,
egy indiai félsziget sarkát,
egy hidrogénbombát,
Zeuszt,
egy gigantoszauruszt.

Megettem a sokvilág-kozmoszt,
az idő-üstököst,
az Androméda-ködöt,
embertársamat,
én, az ember.

Polip csápjai között

1.

Nem szerettem volna egyebet:
csak ne születtem volna meg.
Mert nő a pusztulás,
szerveimre vár halotti nász.

2.

Keservesek az éjszakáim,
panaszkodott még régen Káin.
De most már nem panaszkodik,
aki lemészárol valakit.

3.

„Homo duplex”, mondta Baudelaire:
csupán ámulhatok, hogy lel
gondolatot, dúvad s szellem,
benned, sakálbúzó s lelkem?

4.

Polip csápjai között Magyarország:
ezer rágalom és tízezer gonosz rág,
ezer lián és tízezer szívóka,
úgy, mint ezer év óta.

5.

Szeretném meglátogatni a sárga kutyát
a szomszéd kertben, de nem engedi e béna láb,
álló nap csak ugatását figyelem:
várja gazdáját a sárga türelem.